

**2004 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE
KANUN TASARILARI İLE 2002 MALÎ YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU
TASARILARININ PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

10.11.2003

İ Ç İ N D E K İ L E R
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
- Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

BAŞKAN – Sayın Büyükkaya teşekkür ederim.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Sayın Bakan açıklamasında 2004 yılı bütçesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesindeki yatırımların azaldığını ifade ettiler ve gerekçe olarak da hükümetin faiz dışı fazla hedefini ortaya koydular. Doğru, yüzde 6,5 oranındaki faiz dışı fazla gerçekten Türkiye'yi birkaç yıldır çok dar bir elbisenin içine sokmaya çalışıyor. Ancak iki yıldır, özellikle 2003-2004 yılında da yatırımların olabildiğince azaldığını görüyoruz. Faiz dışı fazla hedefini tutturabilmek için hükümet ülkenin yatırım kapasitesini, ülkenin üretim kapasitesini artıracak yatırımlardan kaçınmak suretiyle, yatırımı oldukça minimum seviyeye indirmiştir. Bunun rakamlarını daha önce konuştuk. Burada ayrıca ayrıntısına girmeye gerek görmüyorum. Yatırım harcamalarında azalış var. Burada önemli farklılık, hem kamu sektörünün hem özel sektörün yatırım harcamalarında bir artış var. 2002'de toplam 4,5 katrilyonluk yatırıma rağmen 2003 rakamının 2,8 katrilyon lira, 2004 rakamının da yine 2,8 katrilyon lira olacağı anlaşılıyor. Yatırımlarda reel olarak artışı bir yana bırakalım. Nominal olarak dahi bir artış yok. Tersine 2002'nin altında. Ancak ben bir noktayı dikkatinize sunuyorum. Yatırımın azalması kesinlikle yanlış bir uygulama, özellikle 6,5 faiz dışı fazlanın tutturulabilmesini yatırımdan tasarrufla sağlamaya çalışmak çok daha büyük bir yanlış. Ancak enerjide biraz daha farklı mı bakılmalı. Sayın Bakan, her ne kadar bu yatırımın azalmasından yakındıysa da buna ben bir soruyla cevap vermek istiyorum veya bir soruyla Sayın Bakana konuyu biraz daha açtırmak istiyorum. Türkiye'nin şu anda enerjide bir yatırım ihtiyacı var mı; birkaç yıllık dönem için Türkiye'de enerjide bir arz fazlası mı vardır, gerçekten arz ihtiyacı varsa, hakikaten bir yatırım ihtiyacı vardır; ama, eğer arzda bir sorun yoksa enerji arzında tersine bir fazlalık varsa, Türkiye'nin belki bu yıl, gelecek yıl enerjide yatırım yapamıyorum diye bir değerlendirmeye gitmesini de çok doğru bulmuyorum.

Elektrik faturaları çok yüksek, doğalgaz faturaları yüksek, bunun yanına suyu ve telefonu koyduğumuzda bir evin gerçekten sabit giderlerinin çok yüksek olduğunu görüyoruz. Bu tesadüfi bir olay değil, bir-iki yılın olayı da değil. Yılların politikası gelip, bizim bir evin asgarî harcamalarına bu şekilde yansımaktadır. Demek ki enerjimiz pahalı. Diğer unsurlar da pahalı. Maliyetlerimiz son derece yüksek. Hükümetimiz bu konuda neler vaat etmiş. Hükümet demiş ki, ilk üç ayda enerji faturalarındaki, elektrik faturalarındaki TRT payını aşamalı olarak kaldıracam, yüzde 3,5'luk payı sıfırlayacağım. Sayın Bakanın konuşma metninden yüzde 3,5'luk payın yüzde 2'ye indiğini görüyoruz. Yüzde 2'lik pay ne oldu; yani, yüzde 2'lik payı da siz üç ay içinde kaldıracığınızı söylemişsiniz; onu göremiyoruz.

Sayın Bakan, bileceklerdir, hükümet programında, enerji ve haberleşme üzerindeki vergileri indireceğiz demişlerdi. Özellikle enerjideki vergiler, finansman amaçlı konulmuş vergilerdir denilerek eski dönem uygulamalarına çok önemli bir eleştiri getirilmiştir. Bunun anlamı finansman amaçlı bu vergileri bir miktar indireceğiz. Haberleşmede hükümetin yapmış olduğu Özel İletişim Vergisini kalıcı hale getirmek olmuştur. Enerjide yapılan ise yüzde 3,5'luk TRT payını yüzde 2'ye indirmiş; ama, onun ötesinde, anlamlı bir indirim gitmemiştir. Döviz kurlarından kaynaklanan bir indirimi hükümet bazı enerji kaynaklarına yansıtmıştır. Yine zaman zaman bazı indirimleri hakikaten yapmıştır; ancak, Türkiye'de petrol faturasının aylar itibarıyla ne olduğunu dikkate alırsak bu indirimlerin gerçekçi olmadığını görürüz; yani, hükümeti vaatlerine uygun olmadığını görürüz daha doğrusu. Irak krizi sırasında 35 dolara kadar çıkan petrol fiyatı daha sonra çok aşağılara inmiş, 24 dolarlara inmiş, sonra bir miktar belki yükselmiş; ancak, bu düşüşü hükümet tümüyle akaryakıt ürünlerine yansıtmamıştır, kısmen yansıtmıştır, yani, bir yıldır elektrik fiyatlarına zam yapmıyorum iddiasını ben biraz popülizm olarak görüyorum.

Ayrıca hükümet elektrik zamlarını ertelemektedir. Değerli arkadaşlarım, gerçekçi konuşalım, bunun faturasını hükümet eğer tahammül edebilirse seçime kadar götürecektir, tahammül edemezse ondan önce bu zamları yapmak zorunda kalacak; ama, en geç seçim sonunda elektrik zamları eğer petrolde olağanüstü bir ucuzlama olmazsa kapımızda olacaktır.

KİT dengesine bakalım Sayın Bakanım. KİT dengesinde Devlet Planlama Teşkilatının dağıttığı KİT finansman dengesinde 2002 yılında KİT'lerin finansman açığının borçlanma gereğinin 2,7 katrilyon olduğu gözüküyor; 2003'te 3,7'ye çıkmış. KİT zamları erteleniyor değerli arkadaşlar. 2004'teki rakam yine 3,2. KİT'lerin birbirlerine olan alacak borçları, hesaplaşma, mahsuplaşma derken alacakları erteleme derken, elektrik enerji KİT'leri da bundan payını almıştır; bu zamlar ertelenmiştir. Ortadaki tablo suni bir tablodur, bu suni tablonun faturası çok daha yüksek bir şekilde önümüzdeki dönem çıkacaktır, vatandaşa yansiyacaktır. O nedenle vaatlerimizi yerine getirdik veya hükümet vaatlerini yerine getiriyor ona teşekkür ediyorum anlayışını ben çok erken buluyorum.

Enerjide ne yapmalı; Avrupa Birliği enerji piyasasını rekabete açmış. Hakikaten rekabet, eğer şartları sağlayabilirseniz, fiyatlarda ucuzluğa yol açar ve bundan enerjiyi tüketen

herkes yararlanır eğer o piyasada gerekli şartları sağlarsanız. Türkiye, 2001 yılında Elektrik Piyasası Kanunu çıkarmış. Yine aynı aylarda Doğalgaz Piyasası Kanunu çıkarmış, Elektrik Piyasası Kanunundan sonra geçen onsekiz aylık süre içinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bu piyasanın rekabete açılmasının koşullarını, mevzuatını hazırlamıştır. Ancak, bütün bunlar yeterli değil. Bütün bunlar, bizim enerji piyasasını rekabete açarsak enerji fiyatlarında, elektrik fiyatlarında bir ucuzluk sağlarız iddiasını gerçekleştirmemiz için yeterli değil. Rekabet ortamı için bir kere piyasadaki hâkim gücü ortadan kaldırmanız gerekir. Hâkim güç devlet. Bundan çıkan anlam, devletin bu piyasadaki varlığını azaltalım değil. Aslında teorik olarak azaltmamız lazım, eğer rekabet sağlayacaksa devletin karşısında başka güçlerin olması gerekir, özel sektörün bu piyasaya en büyük sorun burada. Sayın Bakan bunun bize faturasını zaman zaman açıklıyor, gerek alım güvenceleri yoluyla gerek doğalgaz GAZPROM anlaşmaları vesaire bütün bunlar yoluyla. Enerji sektöründe Türkiye'nin katlandığı maliyeti zaman zaman bazı rakamlarla ortaya koyuyor. Bu kadar alım güvencesiyle belli bir fiyata bağlanmış olan bu piyasada acaba nasıl bir rekabet ortamı oluşturacağız ve Türkiye hakikaten ÇEAŞ ve KEPEZ özelleştirmelerini çok erken yapmıştır. Bu piyasanın rekabete açılmadığı dönemlerde, rekabet imkânının olmadığı dönemlerde ÇEAŞ ve KEPEZ uygulamaları maalesef yanlış özelleştirmeler olmuştur.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Onun adı özelleştirme değil. Devletin malı. Düzeltmek istiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) — Efendim işte, işletme devri. O zaman o konuyu biraz baştan alırsak, Türkiye enerjide model olarak önce yap-işlet-devret...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Kamu finansmanındaki darboğaz nedeniyle kamunun yatırım yapmadaki güçlükleri nedeniyle özel kaynak aramış, işletme hakkı devri onunla birlikte yap-işlet-devret ve yap-işlet modellerini almıştır; yani, sonuçta bir şekilde o hatların işletmesini veya enerji üretimini çeşitli modellerle özel sektöre vermişiz. O da, o modellerden bir tanesidir. Özelleştirme kavramını daha çok tartışabiliriz Sayın Bakanım. Ben özet anlamında bunu söylüyorum. Onlar yanlış olmuştur ve bu yanlışlık dönüm dolaşım aynı işletmelerin tekrar devlete dönmesi şeklinde sonuç vermiştir ve ben soruyorum, o iki şirketin özelleştirilmesi nedeniyle veya işletme haklarının devri nedeniyle o piyasada bir rekabet oluşmuşta enerji tüketen, elektrik tüketen vatandaş veya sanayici belli bir rakamın üzerinde tüketenler şüphesiz o rekabet ortamına girebiliyor, yararlanabiliyor, gerçekten, ucuz enerjiden yararlanabilmiş midir?

Türkiye'nin gelecek dönem için durumu nedir diye enerjide baktığımızda şöyle bir tablo var benim önümde: Yapılan bir projeksiyona göre, 2003-2019 yılları arasında Türkiye'nin elektrik alım sözleşmeleri nedeniyle toplam 70 milyar dolar. Doğalgaz ithalatı nedeniyle de

90 milyar dolar bir faturası söz konusudur, 2019 yılına kadar ve elektrik alım garantili sözleşmeler kamunun yükümlülüğünde olduğu sürece ilgili KİT'lerin finansman açığı 2003-2019 dönem için 19 milyar dolar olacaktır ve bir talep projeksiyonuna göre doğalgaz arz fazlası nedeniyle al yada öde kapsamında aynı dönemde hazineye gelecek ilave yük 14 milyar dolar, tabii ki, bu projeksiyondaki varsayımlar tartışılabilir, bir başka varsayıma göre doğalgaz ihtiyacı daha farklı olabilir. Bir başka anlatımla elektrik ve doğalgaz için önümüzdeki dönemde, bu onyedili yıllık dönemde 33 milyar dolarlık bir fatura söz konusudur. Böyle bir fatura söz konusuysen, Sayın Bakanın, biz enerji fiyatını ucuzlatıyoruz, ucuzlatacağız, iddiasını ben biraz hayal olarak görüyorum. Bu dönem ucuzlatırsınız, önümüzdeki dönem vatandaşın sırtına yüklemek zorunda kalırsınız.

Temel çözümler gerekiyor Sayın Bakanım Enerjide. Biz şu ana kadar sizin enerji politikasındaki temel amacınızın ne olduğunu anlayamadık. 40 milyar dolarlık yolsuzluk dediniz. GAZPROM'la müzakereye oturduk. Önümüzdeki hafta belli oluyor, yakında belli oluyor, GAZPROM bize doğalgazda indirim yapacak denildi, birtakım bürokratlar, siyasiler itham edildi; bunlar eğer hakikaten yolsuzluk varsa gerçekten bunun üzerine gidin bunu destekliyoruz sonuna kadar ve Rusya doğalgazda indirim yapacak derken bir anda basında bir süre önce, "hayır, tam tersine Rusya doğalgazda fiyat artıracak" denildi, 34 dolarlık veya 38 dolarlık bir fiyat artışına gidecek denildi. Son durum nedir; gerçekten, siz bir fiyat indirimi sağlayacak mısınız, bunun sözünü vermişsiniz. Bu fiyata biz pahalı doğalgaz alıyoruz ve BOTAŞ yanlış formül uygulamıştır, bu gazetelere geçti günlerce dediniz ve bu fiyatın inmesi gerekir, inecek midir; ne zaman inecektir, tahammülü kalmadı, geçen yıl hemen bugün yarın demişsiniz, bu sözü vermişsiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Söz... söz...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Onu bekliyoruz Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Biz ne söz verdik yerine getireceğiz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Enerjideki TRT payını indirme sözünüzü yerine getirmediğiniz Sayın Bakanım. 3,5'tan 2'ye indirdiniz. Bekliyoruz, üç ay demişsiniz. Acil eylem planı, çok acil hemen indiriyoruz dediniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Hayır... Hayır...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Aşamalı olarak üç ay. Üç ay içinde siz bunu sıfırlayacaktınız Sayın Bakanım. Sözünüzden çark ettiniz; ama, ne zaman hangi oranda, hangi zammı yapacağınızı söylerseniz ona şaşırılmayacağım.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, toparlarsanız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

RUHİ AÇIKGÖZ (Aksaray) – İndirilmesine muhalefet etmişsiniz hatırlıyorsunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, ben şunu söylüyorum değerli arkadaşlar. Bakın fatura ortada. Enerji KİT'lerinin finansman açığı var, önümüzdeki dönemde bu finansman açığı daha büyüyecek. İndiriyorum lafı popülizmdir. Hükümet popülizm yapıyor, hükümet seçim yatırımı yapıyor, hükümet bunun faturasını çok daha acı bir şekilde vatandaşın önüne koymak zorunda kalacaktır.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Siz, eski bir Gelirler Genel Müdürü olduğunuz için zamdan anlarsınız.

BAŞKAN – Evet, bitirelim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, laf attıyor. Ben, Sayın Bakanın...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Tarzımız farklı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Evet tarzımız farklı. Ben devletin birçok kademesinde buldum Bakanım. Siz hangi kademelerde bulunup, hangi tecrübeyle geldiniz onu bilemiyorum; ama, sizin onu anlatmanız için daha uzun yıllar bu işte pişmeniz gerekecek Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – İsterseniz yıllarımızı bir tartalım.

BAŞKAN – Peki teşekkür ederiz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Karşılıklı şey yapıyorsunuz...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın konuşmacıya acaba müdahale etmesi gibi bir usulümüz var mı burada?

BAŞKAN – Efendim söz hakkınız var da... Ama, müsaade ederseniz onu sonunda yapalım yani.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – O zaman Sayın Bakan...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sataşmayalım da şu işi bitirelim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Söylediği için söylüyorum.

BAŞKAN – Evet... Evet...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani, ben şunu anlayamıyorum, üç Sayın Bakan dinledim. Daha önceki Bakanlarımızı da hatırlayacaksınız, Bayındırlık Bakanımız, Ulaştırma Bakanımız, şimdi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız diyor ki, siz gelirler genel müdürüken... Sayın Bakanım bırakın siz Gelirler Genel Müdürünü. Bana bu kadar hükümetler üstü bir güç affettiğiniz için çok teşekkür ediyorum; ama, sizin muhatabınız eski hükümet olmalı, 57 nci hükümet, Gelirler Genel Müdürü değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET HİLMİ GÜLER (Ordu) – Doğru, doğru...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani, Gelirler Genel Müdürleri zam yapmaz, Gelirler Genel Müdürleri vergi indirmez; bunları hükümetler yapar Sayın Bakan, bürokratlar değil. Enerji fiyatına zammı bürokratlarınız mı yapıyor, siz mi yapıyorsunuz; Enerji fiyatınızda indirimi siz mi yapıyorsunuz bürokratlarınız mı yapıyor? Bu temel konuda galiba anlaşırsak sorun kalmaz.

Elektrik KİT'lerinde durum şudur: Yüksek kayıp kaçak oranı vardır. Bakın özelleştirmenin, piyasanın rekabete açılmasının önündeki en büyük engeldir yüksek kayıp kaçak oranı, düşük tahsilat oranı, verimsiz işletmecilik. O nedenle bölgesel elektrik tarifesi uygulamasına geçememiştir Enerji Bakanlığı, Geçmemekle doğru bir iş yapmıştır. O konuda çok temel bir çözümü üretmek zorundadır.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben sözlerimi burada bitiriyorum. Sorular bölümünde birkaç soru soracağım.

Teşekkür ederim.

.....

.....

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki konuda bilgi talep ediyorum. Birincisi, Türkiye'de, konutta ve sanayide elektrik fiyatı nedir? Uluslararası karşılaştırmalı olarak verilirse, memnun olurum.

Yine, aynı çerçevede, doğalgaz fiyatı, sanayide, konutta nedir ve uluslararası tablo nedir o durumda?

Sorularım şunlar: Geçen yılki bütçe konuşmasında, Sayın Bakan, doğalgazlı otomobili teşvik edeceğini söylemişti, doğalgazdaki arz fazlasına bir çözüm olarak. Ben, yanlış olduğunu düşünüyorum; ama, Sayın Bakanın bu projesi devam ediyor mu?

İkincisi, Karadeniz Bölgesinde, doğalgaz ne zaman hayata geçecek; Trabzon ve diğer Doğu Karadeniz illeri ve Samsun'dan mı yoksa İran'dan gelen doğalgazı mı burada kullanmayı düşünüyorsunuz?

Fırtına Deresi Vadisine yapımı düşünülen ve yargının durduğu baraj inşaatı ne oldu; devam etmeyi düşünüyor musunuz; öyle bir düşünce var mı ve benzeri projeler Karadeniz Bölgesinde var mı acaba?

Son sorum da, Trabzon-Atasu-Galyan Barajı inşaatının bitimine yönelik düşünceniz nedir acaba?

Teşekkür ederim.

.....

.....

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben şu tutumu bir kere çok yadırgıyorum, Sayın Bakan, bütçesini açıklıyor, biz de doğal olarak burada, bu bütçenin kendi iç tutarlılığını, hükümet programıyla, Acil Eylem Planıyla olan karşılaştırmasını yapıp, değerlendirip, görüşlerimizi söylüyoruz. Doğal olarak tabii ki, eleştiri hakkımızı burada kullanıyoruz. Ben bütün eleştirilerimde iki şeye çok dikkat ediyorum, bir bütçe dengesi, iki hükümetin vaatleri. Bunları burada gündeme getiriyorum. Vaat ettiğiniz, neden yapmıyorsunuz, bu kısmını geçiyorum. Sayın Bakan, dönemi nasıl değerlendirdiniz, onu da bilemiyorum. Benim çalışma tarzımı hangi şekilde öğrendiniz de Sayın Bakan, değerlendirme yapıyorsunuz.

Ayrıca şunu çok yadırgıyorum: Sayın Bakan “verginin vergisi olur mu” diye geçen yıl burada beyanda bulundu. Bunun anlamı, bu vergi kalkacaktır; yani “Özel Tüketim Vergisi, Katmadeğer Vergisi matrahına girmeyecektir” diyor. Bir kere, bütün Avrupa Birliği ülkelerinde girmektedir Sayın Bakan, bunu bilin. Teknik olarak mümkün değil bunu yapmanız. İkincisi, bunun bir vergi etkisi vardır; yani, orada “yine de yapayım” diyebilirsiniz. Bunun hesabını yapmadan siz burada söylüyorsunuz. Mesela “kaçak akaryakıtta 2 milyar dolarlık vergi kaybı vardır” diyorsunuz. Hayır, Sayın Bakan, yanlış biliyorsunuz, bürokrasiniz de yanlış biliyor bunu. Habur'dan gelen kamyon üstü depo ve saire bütün bunların toplamıdır, bir miktar kaçak akaryakıt da vardır; ama “sadece kaçak akaryakıttaki vergi kaybı 2 milyar dolar” dersiniz, Türkiye'ye her yıl 4 milyar dolarlık akaryakıt giriyor demektir. Nerede bunun üretimdeki etkisi, nerede millî gelirdeki etkisi? Bunları, lütfen siz de söylediğiniz cümleleri tartın Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

.....

.....

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; kültür ve turizm gibi iki önemli konuyu bünyesinde barındıran Bakanlığımız bütçesi üzerinde görüşlerimi ifade ederken, hem turizm alanında hem kültür alanında konuşmak gibi bir zorluğu dikkate alarak, bu kısa zaman içerisinde zorluğu dikkate alarak, belli konuların üzerinde durmak istiyorum. Ancak, birisi üzerinde durmam, diğerine önem vermediğim anlamına gelmiyor şüphesiz.

Turizm, en çok teşvik ettiğimiz sektörlerden birisi olmuştur şimdiye kadar. 1950'lerdeki Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunundan, 1980'lerde 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa kadar bir seri düzenleme yaptık ülke olarak ve gerçekten bu teşviklerin de en olumlu sonuçlarını aldığımız sektörlerden birisidir turizm. Turizm, hakikaten teşvike en çok ihtiyaç duyulan sektörlerin başında gelir; çünkü, sermayenin geri dönüşü son derece uzundur, riskli yatırımdır. Ülkedeki ekonomik, sosyal olaylar, siyasî olaylar turizmi çok yakından etkileyebilir. Bu nedenle, hakikaten yatırımcıların teşviki gereken bir alandır; ancak, uzun yıllar süren bu teşviklerden sonra sadece arazi tahsisi teşviki kalmıştır sektörün elinde; belki ufak tefek başka teşvikler de olabilir; ama, temel teşvik olarak o kalmıştır.

Onu da Turizm Bakanlığı belki bir dönem çok fazla sayıda arazi tahsisi yapmış olduğu için bu yıllarda belki çok fazla kullanamıyor ve kamuoyu o kadar fazla duymuyor. Sayın Bakanın bu konuda bazı çalışmaları olduğunu duyuyorum. Bu, gerçekten yine de önemli bir teşviktir. Bu teşvikin sonuna kadar kullanılması gerektiği düşüncesindeyim. Turizm alanı merkezi olarak veya yeni proje olarak turizm kenti olarak ilan edilecek yerlerde, bu kapsam oldukça geniş tutulmalı ve arazi tahsisi hazine arazilerinin yatırımcılara tahsisi yönündeki uygulama çok daha geniş bir şekilde kullanılmalıdır diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; turizm konusunda üzerinde durmak istediğim ikinci konu şudur: Bizim özellikle İstanbul'da çok fazla sayıda tarihî eserimiz var, tarihî binamız var. Bunların çoğunluğu özel mülkiyet konusu. Beyoğlu, Galata, Fener, Balat gibi semtleri dikkate aldığımızda, Eminönü, Cankurtaran, bu semtleri ve bu semtlerdeki yapıları dikkate aldığımızda, özel mülkiyet konusu olan çok fazla sayıda tarihî bina olduğunu görürüz. Bunların çok büyük bir kısmı tescilli kültür varlığıdır; ancak, bu varlıklar, bir şekilde o kente, o kentin ekonomisine, o kentin turizmine kazandırılmıyor. Neden; çünkü, özel mülkiyet konusudur. Kişilerin bunu restore etme gücü yoktur, ancak, o kentte, o semtteki doğal gelişim bir şekilde, o sokaklara, o binalara doğru gelirse bu şekilde o doğal gelişim içerisinde o yapılar da belli fonksiyonlara kavuşarak belki o yaşama, kentin yeni yaşamına katılabilirler.

Örneğin, Beyoğlu'nu dikkate alalım; Beyoğlu, son yıllarda çehresi değişen bir semtimiz olmuştur; ancak, bu kendi doğal gelişimi içinde olmaktadır. Burada devletin veya belediyenin herhangi bir katkısı, önemli bir katkısı yoktur. Burada yapılması gereken şudur diye düşünüyorum. Bu doğal gelişimine bırakırsak kentleri, bunları kazanmamız çok uzun yıllar alabilir. Devletin yapması gereken şudur diye düşünüyorum. Birincisi, bu yerlerin, bu binaların özel mülkiyet konusu olması, hiçbir zaman o yerlerin bakımsız kalmasının gerekçesi olmamalı. Devlet burada özel mülkiyete bir şekilde müdahale edecek bir düzenleme yapabilmeli; yani, o binaların sahiplerinin bunları restore edecek gücü yok ise, devlet bir şekilde oluşturacağı bir sistemle –onun yöntemlerini biraz sonra söyleyeceğim– bu yerlerin restorasyonuna karışabilmeli, o bina bakımsız kalmamalı.

Ne yapılabilir; birincisi, vergi kanunlarında yapılacak bir değişiklikle, bu yerlerin restorasyonu için yapılacak harcamalar kesinlikle Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahından düşülebilmeli, İki; bu yerlerin işletilmesinden elde edilen gelirler, belirli ölçülerde vergiden istisna edilebilir. Örneğin, o yeri kişi restore edip, özel müze yapmışsa temel halka açık bir müze yapmışsa, tamamen vergiden muaf tutulabilir, oradan elde edilen gelirler vergiden muaf tutulabilir, o binalar Emlak Vergisinden istisna edilebilir. O binaların sahibi olsun olmasın, yapılan harcamalar mutlaka Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahından düşülebilir. Daha ileri gidilerek, çok daha farklı ölçekteki, çok büyük ölçekteki binalarda yapılacak belli faaliyetler vergiden istisna edilebilir.

Örnek vereceğim; Beyoğlu'nun Galata semtini dolaşın, çok önemli, çok güzel binalar görürsünüz. Banker Kamondo'nun yapılarının olduğu sokağa gidin, eski banka sokağı, çok büyük bir bina görürsünüz, 5 katlı, ta 1700'lerden kalan bir binalardır. Uluslararası piyasalara çıksak, uluslararası tanıtıma çıksak ve bu binayı bir otel yatırımı olarak uluslararası yatırımcılara sunsak eminim, o binaya çok büyük talep alırız. Bunun gibi çok bina var. Bu binayı gezersiniz, işte Fransız devrim şairinin doğmuş olduğu bir binadır.

Bu, bir örnek yani, tesadüfen vermiş olduğum bir binadır. Benzeri çok fazla sayıda bina vardır. Bunları Kültür ve Turizm Bakanlığımız mutlaka belli bir program dahilinde bir yasal düzenlemek yapmak suretiyle, özel mülkiyet konusu olsun olmasın, bu yerlerin işletilmesine restorasyonuna müdahale edebilmeli diye düşünüyorum.

Bir diğer konu; yayla turizmi, çok fazla konuştuğumuz bir konu. Tabii, Türkiye'nin turizm potansiyeli içerisinde yayla turizminin çok büyük bir paya sahip olması mümkün değil; gerçekçi olalım; fakat, yine de bizim ihmal etmememiz gereken bir alandır. Ancak, yayla turizminin başarılı olabilmesi için devletin önce o yörelerdeki altyapı yatırımlarını tamamlaması gerekir. Yol yoksa, elektrik yoksa, teleferik gitmiyorsa o dağa, o yaylaya, orada yayla turizmini teşvik etmemiz mümkün değil; yapılacak tesisler de yazın bir-iki ay çalışmaktan öteye gidemez

Oysa, yayla turizminde dahi hedef, 12 aylık turizm olmalı, Turizm Bakanlığımız, böyle bir bakışla olaya mutlaka yaklaşıyordur; ama, diğer kurumları, yatırımcı kurumları bu yerlerde

altyapı yatırımlarını bitirmesi konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığımız bir baskı unsuru oluşturmalı diye düşünüyorum.

Bir diğer konu, turizm sektöründeki Katma Değer Vergisi konusu. Avrupa Birliğindeki birçok ülkede katma değer vergisi indirimli oranda uygulanır, standart oranın altında farklı bir oran uygular birçok Avrupa Birliği ülkesi; fakat, bunu, Kültür ve Turizm Bakanlığımız önümüzdeki yıl için yapayım dese, yapma şansı yoktur, işte bütçe dengeleri kurulmuştur. Maliye Bakanlığıyla görüşse olumlu cevap alabilir mi, sanmıyorum. 2005 için olabilir mi; bilemiyorum; ama, benim önerim şudur: Kısa dönem için vergi indirimi talebiyle yola çıkmak çok zaman başarısızlıkla sonuçlanır; ancak, uzun dönem için bakanlığımız böyle bir şey planlarsa başarılı olabilir diye düşünüyorum.

Örneğin, 1.1.2006'dan itibaren turizm sektöründe, konaklamada diyebiliriz veya başka unsurlar da yanına katabiliriz, Katma Değer Vergisi oranı yüzde 8'dir dendiği anda, bu kabulü çok daha kolay bir uygulama olur, daha başarılı olur diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; sözlerimi uzatmadan iki küçük konuyu Sayın Bakanın dikkatine sunarak bitiriyorum. Birincisi, korsan yayınlar konusu; hakikaten üzerinde durulması gereken bir konu. Sadece belediyelerin konusu olarak alınmamalı. Kültür ve Turizm Bakanlığımız bu konuda ilave yaptırımlara, ilave müeyyidelere ihtiyaç duyuyorsa, bunun düzenlemelerini yapmalı.

Bir diğer konu da; bir süre önce basında yer aldı; bir tiyatro oyuncumuz Genco Erkal, "ben bu yevmiyeyle..." 31 milyon liralık bir yevmiyeden söz ederek, "bir daha oyun oynamam mümkün değil." Gerçekten böyle bir sorun olduğu anlaşılıyor. Sanatçının 31 milyon lira gibi bir rakamla devletin genel kurallarıyla belirlemiş olduğu bir rakam içerisinde hareket etmesini beklemek doğru değil. Bu konuda Maliye Bakanlığı bütçesinde de gerekli değişiklikleri yapmamız gerektiği düşünüyorum, Sayın Bakan da bu konuya ilgili gösterirlerse tabii.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

.....

.....

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan teşekkür ederim.

Sayın Bakan, turizm gelirleri konusunda Merkez Bankasının düzenlemiş olduğu ödemeler dengesindeki rakamlarla Turizm Bakanlığının rakamları 2001 yılından itibaren farklılık gösteriyor. 2000 yılına kadar aynı gelen rakam, 2001'den itibaren farklı; Turizm Bakanlığı rakamı daha yüksek. Tahmin ediyorum, işçi gelirlerinin, işçilerin Türkiye'yi ziyareti turizm geliri olarak değerlendirilerek o şekilde bir rakam oluşturulmuş. Ancak, esas olan, Merkez Bankası rakamları değil midir? Merkez Bankasının ödemeler dengesi rakamlarıdır turizm geliri olarak alınması gereken. Bu farklılığı nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....
.....
BAŞKAN -

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan, müsaadenizle bir şey söyleyebilir miyim? Tabii ki, Sayın Bakan, kamusal alan konusunda kendi görüşünü herkes için ifade etti; doğrudur. Ancak, ben şunu merak ediyorum: Kültürel alanda, her ne kadar Sayın Bakan tanımını yaptıysa da, kültürel alandan bir anda kamusal alana geçmeyi de doğrusu çok ilginç buluyorum Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Şimdi söyleyeceğim, müsaade ederseniz, haklısınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Konumuz, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi, kamu hukuku tartışmasına giriyoruz. Kamu hukuku tartışmasının, acaba, Bakanlığınız, sizin Bakanlığınız bütçesiyle nasıl bir ilgisi var. Eğer, bu ilgiyi kurabilirsek, kamusal alanla, bütün bakanlık bütçelerinin ilgisini kurarız. Ben, çok doğru bir platformda tartıştığımızı sanmıyorum. Sayın Bakanım, keşke bunu gündeme getirmeseydi.

Teşekkür ederim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Sayın Başkan, sözlerime hiçbir müdahalede bulunulmaması çok rica ediyorum.

Sayın Hamzaçebi'ye de çok teşekkür ediyorum. Hangi münasebetle bu konuya değinmek istediğimi sorarak, biraz daha berraklaşmak gereğinin altını çizdiler, haklı olabilirler. Halbuki, tartıştığımız konulara bakıldığı zaman, bütün arkadaşlarımızın konuşmaları zabıtlarda vardır, onların değinilerine bakıldığı zaman, değindikleri konuların hemen hemen tamamının, tamamının derken, yüzde 90'lar diyebileceğimiz kadar düzeyde olan tamamının kültürel konular olarak -ki, turizm de bir kültür olgusudur aslında, onu bir tarafa bırakarak söylüyorum- kamusal alanın içinde sorunlar olarak ele alınmış sorunlardır. Şimdi, bu niçin önemlidir; şunun için önemlidir: Genel olarak alan tartışmaları, kamu hukuku doktrinlerinde ele alınmıştır. Yoksa, ben, burada bir kamu hukuku tartışması yapmıyorum. Özel alan ile siyasal alan arasında kalan bireylerin birlikte yaşadıkları, iletişim, etkileşim ve benzeşim ilişkisi içinde buldukları alanı tanımlar ve bu konuda, kamu hukuku doktrininde de söz söyleyen hiç kimsenin, hiçbir tereddütü yoktur. Böyle bir tereddüt... Ve bu alan kültür alanıdır. Bu alan, kültürel alandır. Bu alana ilişkin en küçük bir tereddüt yokken, burada, çeşitli değinilerde bulunan arkadaşlarımızın yaptıkları atıflar, ciddî bir açıklık getirme gereğini bana hatırlattı, ben de onu yapmaya çalıştım; çünkü, konuşacağımız alan, gerçekten de çoğunluğuyla bu alana ilişkin bir alandır. Bunu niçin söylüyorum; şunun için söylüyorum: Toplumların uygarlaşma dinamiklerini buldukları alanlar aslında bu alanlardır. Toplumlar, siyasal alandan kurgulanan süreçlerle, kendilerine önerilen liderlikle, kendilerine sunulan liderlikle, yani, bir tür inkibatörlük, kuluçka alanı

yapan, kuluçka etkisi yapan yaklaşımlarla, politikalarla, bu alanı geliştirmek konusunda desteklenebilirler; ama, bu alandaki tüm katkı, siyasal alanın tüm katkısı, ancak, bir kuluçka işlevi görmekten ibaret olabilir.

Nitekim, gerek Avrupa Konseyi gerek Avrupa Birliği gerek Birleşmiş Milletlerin kültürel çeşitliliğin korunması, sivil kültürün geliştirilmesi, kültürün geliştirilmesi, uygarlık alanında kültürel alanın başat hale getirilmesi konusunda yaptığı çalışmalar sonunda ortaya koyduğu belgelerin hemen hemen tamamı da bu noktalara işaret etmektedir. En çarpıcı örneklerden bir tanesi, artık, Avrupa Birliğinde bakanlıkların isimlerinin bile, Kültür Bakanlığı olmaktan çıkarılıp, Kültür için Bakanlık biçimine dönüştürülmesidir; yani... Kültür politikaları kavramının, eski söyleşilerinin bir tarafa bırakılıp, kültür için politikalar kavramına ağırlık verilmesi ve bunun bir Avrupa standardı hatta bir dünya standardı haline gelmesidir. Yani, “Ministry of culture” değil, “ministry for culture”, “culture of policies” veyahut da “policies of culture” değil ya da “policy of culture” değil, “policy for culture.” Bu ne bu; bu, şu: Siyasal alanın kültürel alana ilişkin rolü ve işlevi, en çok ve en çok bir inkibatörlük işlevi olabilir. Onun dışında kültürel alan sivil alandır, özgür alandır ve nitekim, müdahale edildiğinde, maniple edildiğinde kendi verimliliğini kaybeder, tıpkı, doğal gelişme ortamları, fizikî doğal çevre nasılsa, hangi kurallara tabi ise, aşağı yukarı benzer kurallara tabidirler. Bu, siyasal alanın hiçbir önderlik işlevi yapmayacağı anlamına gelmez; ama, bu işlevini, bir inkibatör işlevi olarak, bir kuluçka işlevi olarak ortaya koyacağı anlamına gelir. Türkiye’de kültür konusundaki kavgalarımızın birçoğunun dayandığı şey bu. Kültür Bakanlığı olarak, bizim de Türk kültürüne yaklaşımımız bu.

Sayın milletvekilimizin, yayınlara ilişkin hatırlatması için çok teşekkür ediyorum, içtenlikle katılıyorum, yüzde 100 katılıyorum. Bizim işimiz bu değil. Bizim işimiz, bütün bunların yapılabilmesini kolaylaştırmak. Her türden yayının, düşüncenin, kendisini ifade edebilmesini, gerçekleştirebilmesini kolaylaştırmak, bunu mümkün hale getirmek. Doğrudan yapmak değil, seçici olmak değil, seçmek değil ve temel yaklaşımımız bu olduğu için de biz bunu yapıyoruz. Biz, neyi yayınlamaya yöneliyoruz; şunu yayınlamaya: Profesyonel yayıncılık alanının yayınlamayacağı kadar ağır ekonomik işleri, ticarî bulmadığı, ekonomik bulmadığı ya da gücünün yetmediği işlere öncelik veriyoruz ve bu alan, özellikle de, kültür varlıklarının korunması alanıdır.

Kütüphanelerimizdeki el yazması eserlerimiz konusundaki arkadaşlarımızın değinileri gerçekten son derece memnuniyet verici. Bütün el yazması eserlerin tamamını dijital ortama aktarıyoruz ve bir dijital kütüphane oluşturuyoruz, herkesin faydalanabileceğim. Artık, bu kitapların doğrudan doğruya araştırmacıların eline materyal olarak verilmesi değil, dijital ortamdaki kopyalarının verilmesi ve isteyen herkese verilebilmesini ve hatta, özel bir yazılımla bir araştırma, raporlama, sorgulamaya da elverir bir tarzda dijital ortama aktarılmasına önem veriyoruz. Bu, tabii, büyük bir yatırım ve bununla beraber, kültürel envanterin de dijital ortamda tutulması bizim için son derece önemli. Doğal afetler, savaşlar, ilgisizlik vesaire gibi nedenlerle kaybedilme riski altında bulunan kültür varlıklarının yeniden üretilbilmesine ya da var olanlar üzerinde koruma amaçlı, geliştirme

amaçlı projelerin yapılabilmesi için bir veri tabanının oluşturabilmesi için en ağırlık verdiğimiz projelerimizden bir tanesi bu.

Arkadaşlarımızın, özellikle İstanbul konusunda gösterdikleri duyarlılığa çok çok teşekkür ediyorum. Ben, tabii, uzun bir yolculuktan geldiğim için ve sizlerin de yorgun olduğunu bildiğim için, olabildiğince kısa tutmaya çalıştım. Burada bana ithaf edilen meselelerin tamamı hakkında yanıt verme, tamamı hakkında yaklaşımımızı, hazırlıklarımızı arkadaşlarımıza aktarma imkânımız var. Arzu edilirse, şimdiden itibaren bunu da yapabilirim; ama, ben, sadece zamanınızı olabildiğince ekonomik kullanmaya çalıştığım için iki konuyu podyuma çıkardım, onun dışında olanlar yoktur anlamına gelmiyor.

Turizm alanı biraz ölçülebilir bir alan. Turizm alanı daha somut ölçeklerle, kriterlerle konuşabileceğimiz bir alan. Arkadaşlarımız, en çok, her şey dahil sistem üzerinde konuştular. Turizm alanı hakkında söyleyeceğimiz şeylerden bir tanesi, arkadaşlar, turizm, bizim, Bakanlık olarak yaptığımız bir iş değil. Bizim, düzenleyici ve denetleyici aktör olarak bulunduğumuz bir iş. Dolayısıyla, bu alanda fiyatın oluşması, modellerin oluşturulması, ürünün paketlenmesi konusunda ortaya çıkan yeni unsurların tamamı, piyasa aktörleri tarafından, arz ve talep ilişkileri içinde ortaya çıkıyorlar ve piyasanın gerektirdiği koşullarda ortaya çıkıyorlar. Bizim, bunları değiştirmek gibi bir imkânımız yok; ama, bizim, tüketici haklarının korunması, rekabetin sağlanması açısından bir düzenleyici, denetleyici işlevimiz var. Özellikle her şey dahil sistemi içinde, bu işlevimizi yerine getirmek için, her geçen gün daha aktif davranıyoruz. Yani, müşteriye vaat edilen ürünün, onu memnun edecek bir kalitede sunulup sunulmadığını denetlemek bizim sorumluluğumuz ve bunu yaparken, rekabetin sağlıklı bir biçimde sürdürülüp sürdürülmediğini izlemek bizim sorumluluğumuz; biz, bunu yapıyoruz ve geçen gün daha ciddi bir düzeyde yapıyoruz.

Şimdi, istatistiklerdeki farklılaşmayı sayın milletvekilim, bu yıl itibariyle artık kaldırdık. Bu Merkez Bankası ve Devlet İstatistik Enstitüsünün farklı standartlar kullanarak yaptıkları bir çalışmaydı. Biz, aslında, kendimiz bir şey yapmıyoruz. Biz Devlet İstatistik Enstitüsüne yaptırıyorduk yıllar boyunca. Şimdi, bir protokolle, birlikte yapıyoruz ve rakamlarımız arasında hiçbir farklılaşma yok. 2003'ün ifade edilen rakamlarının tamamı Merkez Bankası, Turizm Bakanlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsünün ortak rakamlarıdır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – 2003 Merkez Bankası rakamını Sayın Bakan vereyim ben size; 8,6 milyar.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Kaynağı aynı kaynaktır; ancak, Merkez Bankası kendi veri sunma ihtiyaçları bakımından doğrudan yabancı turistten elde edilen gelirleri ayrı, Türk pasaportlu turistlerin yurt dışından gelen Türk pasaportlu turistlerin harcamasını ayrı bir kalem olarak değerlendirmektedir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – İşçilerden geleni saymıyor..

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Onu değerlendirmiyor. Onu başka yerde, ayrıca...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – İşçi gelirlerinde sayıyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Onu işçi gelirleri diye değerlendiriyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Ama Sayın Bakanım bütün finans dünyasının, bütün ülkelerin itibar ettiği rakam Merkez Bankası rakamıdır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Sayın milletvekilim, Merkez Bankası da, diğer kurumlar da, Merkez Bankası, Devlet İstatistik Enstitüsü ve Turizm Bakanlığı tarafından varılan bir protokol gereği, Devlet İstatistik Enstitüsünün oluşturduğu verileri kullanıyoruz. Merkez Bankası bu verilerin bir kısmını, biz, tamamını kullanıyoruz. Veri tabanımız aynıdır, herkes aynı veri tabanından aynı istatistiklerden hareketle veri aktarıyor. Sadece, herkes, istatistik bilimi hakkındaki söylenenleri bilirsiniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Herkes işine geleni kullanıyor... Arada yaklaşık 2,5 milyar dolarlık bir farklılık var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Şimdi, bu farklılaşma nasıl ifade edilir, neden ifade edilir bilmiyorum. Bence...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – 2001 yılına kadar aynı. 2001 yılında Merkez Bankasının turizm geliri rakamıyla sizin rakamınız aynı 7,64'le 6 milyar dolar, sonra farklılaşıyor. Doğru oran; yani, Merkez Bankasının rakamıdır Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Değil...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O zaman onun düzeltilmesi lazım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Düzelttiler de zaten.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Hayır, yok işte, bakın... Bakın, 2004 rakamını söyleyeyim size...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Sayın milletvekilim, ben söyledim, hepimiz aynı veri tabanından rakamlar alıyoruz ve veri tabanlarımız tamamen Devlet İstatistik Enstitüsü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – 2004 için Merkez Bankasının öngördüğü turizm gelirleri 9,8 milyar dolar, sizinki muhtemelen 11,5;12 olacak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Bizim böyle bir şeyimiz yok, açıkçası böyle bir derdimiz yok. Bunu takip eden kurumlar var. Biz, sadece ve sadece ülkenin turizm hareketlerinin yoğunlaşmasını, ülke turizminin sürdürülebilirliğini, potansiyelinin kinetiğe dönüştürülebilmesini gözetiyoruz. Parayı biz almadığımız için parayla biz ilgilenmiyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bunu ben şunun için sorma ihtiyacını duydum. 2002'den itibaren turizm geliri arttı, gelen turist sayısı arttı şeklinde bir yaklaşım var. O yaklaşım Merkez Bankası rakamıyla örtüşmüyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Hayır, hayır... Merkez Bankasıyla rakamıyla da örtüşüyor. Turist sayıları, yabancı pasaportlu girişler zaten gümrüklerde ayrıca tutuluyor ve artışlar, esas itibariyle yabancı pasaportlu girişler üzerinden hesaplanıyor. Turist sayısı diye yaptığımız hesaplamaların tamamı budur. Ne Merkez Bankası başka türlü hesaplıyor, ne biz, ne bir başkası. O, zaten bizim değil, gümrüklerden İşçileri Bakanlığından aldığımız rakamlardır, herkes aynı kaynaktan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Yani, sorun, Almanya'daki işçinin Türkiye'ye gelmesi halinde harcadığı para turizm geliri midir, değil midir? Merkez Bankası turizm geliri değildir diyor, Turizm Bakanlığı turizm gelirdir diyor; mesele burada.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERKAN MUMCU (Isparta) – Ama, bunlar da ayrı ayrı kalem olarak gösteriliyor zaten; ama, turist sayılarımız içinde Türk pasaportlular yoktur; dolayısıyla Merkez Bankası... Neyse, bu çok önemli bir mesele değil, meselenin özü bu değil.

.....